

30 éves a Bécsi

A Bécsi Magyar Iskola a magyar népcsoport délutáni, ill. hétvégi iskolája és óvodája. Az iskola fenntartója az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége, amely rendelkezésre bocsátja helyiségeit és infrastruktúráját a Bécs, Schwedenplatz 2/9 címen található Magyar Otthonban, valamint ellátja az iskola felügyeletét. Az iskola általános vezetését dr. Seidler Andrea, a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszékének professzora, az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének vezetőségi tagja látja el.

Az iskola kerettantervének kidolgozására és a pedagógiai vezetésre Mag. Blaskó Katalin, szervezési és koordinációs feladatok ellátására Schneider Erzsébet, a kulturális rendezvények tervezésére és lebonyolítására pedig Mag. Lengyel Ferenc kapott megbízást. Az iskola mellett egy független szakértőkből álló tudományos tanácsadói testület is működik. A 25 éves hagyományokra

Magyar Iskola

építve a 2012/13-as tanévben új alapokra helyeztük az iskolát. Célunk egy jól szervezett, átlátható és színvonalas oktatást nyújtó intézmény működtetése volt.

Az oktatás elsődleges célja a magyar származásnyelvű gyerekek és fiatalok nyelvhasználatának fejlesztése szóban és írásban. Másik fő feladatunknak alapvető ismeretek átadását tekintjük a magyar irodalom, történelem és kultúra területeiről. Pedagógiai és oktatási módszereink, illetve tananyagaink kidolgozásánál a legkorszerűbb elveket követjük, és messzemenően figyelembe vesszük a kétnyelvűségkutatás tudományos eredményeit.

Szakképzett óvónőink, tanítóink és tanáraink egy közös koncepció alapján dolgozzák ki óraterveiket. Az iskolai csoportokban differenciált oktatásra törekszünk, mivel a gyerekek és fiatalok magyar nyelvi kompetenciája nagyon széles skálán mozog. A csoportok beosztásánál ezt a szempontot is figyelembe vesszük.

**Seidler Andrea,
Blaskó Katalin,
Sass Judit**

Tanáraink

foglalkozásvezetőink

Mag. Blaskó Katalin

Középiskolai tanár, a Debreceni Egyetemen szerzett magyar és német szakos diplomát, sokéves nyelvoktatási tapasztalattal rendelkezik, tananyagokat készített a magyar mint idegen nyelv tanítás számára, jelenleg óraadó a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszékén, valamint magyar és német nyelvet oktat az egyetem nyelvi központjában.

Dobos Dorottya

2003-ban végzett Székesfehérváron angol nyelvtanári és kommunikációs szakon. Főiskolai tanulmányai befejezése után a budapesti Kamaraerdei Kerekerdő Óvodában helyezkedett el kezdetben angol tanárként, egy évvel később pedig óvónőként. A BMI-ben óvodai foglalkozásokat tart, ezenkívül a 0-3 éves korosztálynak baba-mama foglalkozásokat.

Karlócai Roxána

A bécsi zeneművészeti egyetem végzős hallgatója zeneterápia szakon. Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen ének-zenetanár, karvezető szakon szerzett diplomát. Gyerekekkel zenei projektekben dolgozik, felnőttek, idősek számára énekcsoporthoz vezet, kórusban énekel, és szívesen játszik hangszereken. A BMI-ben a 'Csipogó délutánok' zeneóvodai foglalkozásokat vezeti.

Kiss Ágnes

Győrben szerzett tanítói diplomát, azóta általános iskolai tanítónőként dolgozik Magyarországon. A BMI-ben szombati oktatásban 6-10 illetve 10-14 éveseket tanít.

Mag. Lengyel Ferenc

Középiskolai tanár, a Kolozsvári Egyetemen szerzett magyar és angol szakos diplomát, sokéves oktatási tapasztalattal rendelkezik, 2010 óta a BMI tanára, tananyagokat készített a magyar mint származási nyelv tanítás számára. A BMI-ben 15-18 éveseket tanít; kulturális rendezvények felelőse.

Mag. Lengyel Melinda

Középiskolai tanár, a Kolozsvári Egyetemen szerzett magyar és angol szakos diplomát, Romániában általános iskolában magyar nyelvet és irodalmat tanított, 2006 óta a BMI tanára. A BMI-ben 11-14 éveseket tanít.

ao.Univ.-Prof. Dr. Seidler Andrea

Germanisztikát, anglisztikát és hungarológiát tanult a Bécsi Egyetemen. Hosszú ideig volt az osztrák külügyminisztérium, ill. a Bécsi Diplomata Akadémia (Diplomatische Akademie) és a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszékének magyar lektora. 2003 óta a magyar irodalom professzora a Bécsi Egyetemen. Az Ausztriai Magyar Kutatóintézet elnöke. A Központi Szövetség elnökségi tagja.

Schneider Lisa

Magyarországon szerzett óvónői és tanítói diplomát. További képesítések megszerzése után Bécsben tanítónőként dolgozik. A BMI-ben óvodai foglalkozásokat vezet, 8-10 éveseket két csoportban (magyar mint származási nyelv és magyar mint idegen nyelv) tanít, valamint szervezési és koordinációs feladatokat lát el.

Szegi Anna

Az Apáczai Csere János tanítóképző Főiskolán szerzett tanítói oklevelet, majd Ausztriában Waldorf óvodapedagógusi képesítést, 3 éve osztályfőnök egy osztrák általános iskolában. A BMI-ben óvodai foglalkozásokat vezet és 6-10 éveseket tanít.

Sass Judit, BEd

Temesváron szerzett mérnöki diplomát. Ausztriában való letelepedése óta pedagógusként dolgozik, jelenleg egy bécsi általános iskolában tanít matematikát. A BMI vezetését 2017-ben vette át. Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének elnökségi tagja.

Öt év a Bécsi Magyar Iskolában

2012-ben, egy sajnálatos törés után a Bécsi Magyar Iskolát után újjá kellett szervezni - néhány új diákkal, új tanárokkal és óvónőkkel, új vezetéssel. A folytonosságot a Lengyel házaspár és akkori tanítványaik jelentették. Nem volt könnyű ez az új kezdet, de azok, akik csatlakoztak hozzánk, kiváló szakmai munkát végeztek, s ennek híre ment, így egyre több csoportot indíthattunk: magyar anyanyelvű gyerekeknek hétköznapi délutánonként és kéthetente szombatonként, de olyanoknak is, akik a magyart idegennyelvként tanulják. Különösen megnőtt az érdeklődés az időközben heti rendszerességgé vált óvodai foglalkozások iránt, amihez hozzájárult a csodálatos játékbíródalom is, amelyet a kicsik számára hoztunk létre az egykori könyvtárszoba átalakításával. Sikerült elérnünk a legkisebbeket is, hisz már néhány hónapos korúaknak is kínálunk foglalkozásokat.

A piciktől az érettségiző korú fiatalokig minden gyereket és szüleiket összekapcsol velünk a cél, hogy megőrizzük magyar anyanyelvünket, és minél többet átadjunk a nyelv, az irodalom és a kultúra szépségeiből.

Az elmúlt öt évben egyre nőtt a gyerekek száma, bővült a pedagógusok köre, és valódi közösség kovácsolódott belőlünk a Schwedenplatzon. A családok megéreztek, hogy itt mindenki elkötelezett és szívből végzi munkáját, s úgy éreztük, sokukra átragadt a

lelkesedés, hiszen egyre több szülő is eljött a rendezvényeinkre.

Voltak meseszínházi és bábszínházi előadások, játékos majálisok, vidám farsangi multságok, bensőséges karácsonyi ünneplések, kézműves foglalkozások, közös éneklések, kreatív táborok és szép, komoly szavalóversenyek. Diákjaink sok rendezvényen felléptek színvonalas műsorokkal, s az egyik Őrség-naptárat rajzversenyünk győztese illusztrálhatták.

Működésünk kereteit a Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége biztosította az osztrák és a magyar állam pénzügyi támogatásával. Fennmaradásunkhoz a családok is támogatást nyújtottak. Mindezért köszönettel tartozunk.

A Bécsi Magyar Iskola sikeres munkájához a következő pedagógusok járultak hozzá 2012 és 2017 között: Borbélyné Mészáros Ágnes, Borokai Gabriella, Karlócai Roxána, Kiss Ágnes, Kiss-Dobos Dorottya, Lengyel Ferenc, Lengyel Melinda, Schedl-Steiner Gyöngyi, Schneider Erzsébet, Skala Tamás, Szegi Anna, valamint Antalfi Dániel, Fuchs Vivien és Simor Veronika. Őket illet a legnagyobb köszönet.

Szeretettel fogunk emlékezni erre az öt évre, és sok sikert kívánunk a folytatáshoz!

**Seidler Andrea és
Blaskó Katalin**

Egy iskola harminc éve – részletek

„... amilyen szerepe van a testben a szemnek, hallgatóim, olyan szerepe van egy országban az akadémiának vagy főiskolának. És amilyen szerepe van az emberben az észnek, olyan szerepe van bármely országban a tudósoknak. Szem nélkül a test a megtestesült sötétség: ész nélkül az ember oktalan állat. „

(Apáczai)

A szem a szellem ablaka a világra. Ennek szerepére vállalkozik minden korban minden iskola: látni tanít ezen az ablakon át, a bontakozó szellemet tanítja lehetőleg tisztán látni. Még akkor is, ha csak hétvégi az az iskola. Olyan, mint a Bécsi Magyar Iskola, ahol magam is több éve tanítok. Amelynek elmúlt harminc évéről igyekszem legjobb tudásom szerint beszámolni.

A Bécsi Magyar Iskolát, közismert rövidítésében a BMI-t az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége tartja fenn, Bécs első kerületében, nagyon jó közlekedési csomópontnál, egy előnyösen elhelyezkedő épületben, a Schwedenplatzen levő ún. Magyar Otthonban.

Az egyesületi iskola vezetését néhány éve (2011-től) Dr. Seidler Andrea és Mag. Blaskó Katalin látja el, a szervezési és koordinációs feladatokat Schneider Erzsébet, a kulturális rendezvények tervezését és lebonyolítását Mag. Lengyel Ferenc végzi.

Az intézmény célja, mint a magyar diaszpórában oly sok hasonló tanintézeté, nagyjából azonos: jól szervezett, színvonalas oktatást nyújtó intézmény működtetése. Legfőbb célunk a magyar származási nyelvű gyermekek és fiatalok nyelvhasználatának fejlesztése szóban és írásban; a magyar irodalom és nyelvtan, történelem és kultúra ismertetése, átadása. Szakképzett óvónők, tanítók és tanárok összehangolt munkájával, csoportonként a differenciált oktatás módszereit alkalmazva igyekszünk az eléggé, sőt, mondhatni nagyon változatos nyelvi kompetenciájú tanulóinkat a magyar nyelv elfogadására, megtanulására, szeretetére és használatára ösztönözni.

A tanácstalan szülőknek szoktuk (tanári tapasztalataink hatására) hangsúlyosan ajánlani – várjanak, míg a gyermekük másodikos lesz, és a német betűk írásával nincsenek gondjai, majd csak akkor kezdjék el a magyar első osztályt nálunk a betűtanulással. Ne keverjék a különböző nyelvek hangjait és betűit.

A már írni-olvasni tudó tanulóink oktatásában természetes, hogy főszerepet kap a magyar írás-olvasás gyakorlása. A tanítás fontos része: az olvasott kis történetek megértése és elmesélése. A nyelvi kifejezőeszközök és a szókincs bővítését ebben az életkorban is népdalok, rövid irodalmi szövegek segítségével igyekszünk elérni.

Diákjaink az érdeklődésüknek, életkoruknak megfelelő nyelvi és kulturális ismeretek közvetítésén keresztül tesznek szert a magyarságismeret alapelemeire, amellet, hogy egyes kultúrelemek részben az élő hagyomány részei (őszi, téli bálók hagyományos elemekkel). Nem ritkaság, hogy egy-egy gazdagabb, átfogóbb témakörrel több órán keresztül foglalkozunk. (Pl. ötödik osztályban a János vitéz hosszabb tananyag, felső tagozaton egy-egy regény elemzése ugyanígy hosszabb időt vesz igénybe.) Diákjaink anyanyelvi, kulturális és országismereti élményeit, tudását is bekapcsoljuk a tanítás folyamatába.

Saját családjukban szerzett élményeiket tanítóik igyekeznek a lehető legnagyobb mértékben kiaknázni.

A gimnáziumi korosztály, a tizennégy-tizenhét éveseké már a magyar irodalom rendszeres történetével ismerkedik meg, egybekapcsolva a művelődéstörténet alapelemeivel (a mai helyesírás kialakulásával, a királyi dinasztiákkal stb.). A magyar irodalom klasszikus műveit kronologikus sorrendben olvassák, értelmezik.

Igény erre vagy egy hasonló feladatú intézményre már korábban is volt, évtizedekkel ezelőtt, az 1970-es évek elején, de bizonyos külső körülmények megátolták a sikeres iskola beindítását.

Természetesen voltak nehézségek, hiszen a gyerekek életkora, nyelvismerete, létszáma, a tanári kar összeállítása, a csoportok létrehozása komoly feladat elé állította az iskola megszervezésére vállalkozó Europa Klub akkori vezetőjét, Deák Ernőt és akkori csapatát. Mégis, az 1972/73-as tanév elején 24 gyerekkel megkezdődött a tanítás. Karácsonyra ez a létszám a kétszeresére duzzadt.

A cserkészekkel megegyezve a kéthetente esedékes hétvégi oktatást úgy szervezték meg, hogy egyik héten a magyarórát, a másikon a cserkészteket látogathatták a magyarságukat megőrizni és ismereteiket, írás-olvasás tudásukat fejleszteni kívánó ifjak. „Elég változatos társaság volt, de nagyjából egy korosztály, az elemistáké” – idézi fel emlékeit Deák Ernő.

„Elég változatos társaság volt, de nagyjából egy korosztály, az elemistaké” – idézi fel emlékeit Deák Ernő.

A családok hétvégi életformája abban az időben még erőteljesen kötődött Ausztriához, a mainál mindenképpen erőteljesebben, hiszen a határok nem voltak a mostanihoz hasonlíthatóak, ilyen nyitottak, átjárhatóak. (A magyarországi álomnyaralók valóban csupán álomszámba mentek, a rendszerváltásig csak vágyálmok maradtak.)

Az ígéretesnek mutató kezdet, sajnos, mint annyi más esetben is, az emberi gyarlóság, versengés és ellenségeskedések miatt megbukott. A cserkészek a megegyezést félretéve minden hét végére tevékenységet szervező kedvezőbb, szórakoztatóbb, a gyermekek számára csábítóbb tevékenység-ajánlataikkal elvonták az ifjúságot az iskolától. Magyar cserkészek tették lehetetlenné a hétvégi magyartanítást. Ami olyan szépen indult, tanév vége előtt, pünkösöd körül megszűnt.

Amikor a 80-as évek második felében az erdélyi menekültáradattal egy lelkes szentgyörgyi tanárházaspár, Hegedűs János és Ilona megérkezett Ausztriába, ismét felmerült a bécsi iskola kérdése, a tanítás lehetősége. Ők ketten a magyar gyerekek anyanyelvi oktatását elemitől érettségiig, azt, amit szülőföldjükön, Erdélyben abbahagytak, a más, de szintén kétnyelvű környezetben ugyanúgy, sokkal bonyolultabb formában és szervezésben, de 1988-ban újrakezdték.

A bécsi út sem volt buktatóktól mentes. Amikor az Uránia renoválása után 1999-ben a Központi Szövetség ismét érdeklődött, hogy használhatja-e a korábbi tantermeket, kiderült, hogy a felújított épületben nem folytathatja a tanítást. A terembérek úgy megemelkedtek, hogy azt még szülői támogatással sem tudta volna kifizetni az iskola. Így az időközben a Schwedenplatzon berendezett Magyar Otthon lett a BMI otthona is. Azóta is ott tanítunk, egy-egy tanévben küzdünk a helyhiánnyal is, de a magunkébanvagyunk, otthonra találtunk.

mellettük az ugyancsak régi hagyományra visszatekintő szavalóversenyünk. Az 1990-es években Wurst Erzsébet kezdeményezésére tartották az első ilyen vetélkedőt, még az invalidenstrassei épületben. Azóta átalakult, 2008 óta Verőfény néven kiteljesedett, és hagyománnyá erősödött. A szép, kifejező beszéd és a versmondásban anyanyelvet óvó tevékenységünk az évek során rangot kapott. Költő- és előadó-vendégeink hosszú sora bizonyítja.

A gyermekek létszáma olyannyira megnőtt, hogy a hétvégi tanítást heti oktatással is kibővíthettük. A kétezredik év után egyre sűrűbbé vált a BMI időbeosztása. Tankönyveket is sikerült beszereznünk, magyarországi támogatással. Évekig az Apáczai Kiadó kiváló könyveiből dolgoztunk úgy, hogy minden tanulónknak saját tankönyve volt, amit otthon is forgathatott. Így ismerkedhetett meg azzal a teljes tananyaggal, amelyet magyarországi tanuló társai heti 4-5 órában tanultak. (Lehet, hogy kihagyásokkal, de valamelyest a mi diákjaink is tájékozottak voltak.)

Mindez az eredményeinken is meglátszott, mert néhány tanulónknak sikerült leérettségiznie magyarból. Nehéz éveket éltünk át, de az utóbbi hat tanév elteltével mára ismét 130 tanulóval büszkélkedhetünk.

A rendszeres oktatáson kívül az ünnepi alkalmakra is készülünk. Iskolánk életét színessé teszik a minden évben megtartott karácsonyi ünnepségek, farsangi mulatságok, sportfesztiválok és

... volt tanulóink megállják a helyüket az életben, sikeres polgárai lettek új hazájuknak, és nem felejtették el, honnan származnak. Több nyelven beszélő orvosok, matematikusok, zenészek, ügyvédek, fizikusok, tanárok, gyógyszerészek, mérnökök és más szakemberek kerültek ki közülük.

Hiszem, hogy a hétvégi magyar iskolának, a BMI-nek is volt benne szerepe ...

Lengyel Melinda

Kedves Olvasó!

Elismerés jár minden diáknak aki rendszeresen látogatja a magyaroktatást. A rendszeres és pontos megjelenés a szülők jó szervezését és fegyelmezettségét dicséri. A mi iskolánk a városközpontban található, de az óvodások és kisiskolások számára egyedül nem elérhető. Tud szakítani időt az anyuka, és megvárja a tanóra végét? Vagy talán apuka, vagy a nagyszülők közül tud jönni valaki, hogy hazavigye a gyereket? Ez bizony komoly szervezési feladatot jelent, hiszen napjainkban az anyák túlnyomó többsége munkába jár. De az igazi kihívást az okozza, ha a családban több gyermek is van, akiknek különböző időpontban van a magyarórájuk és egyéb iskolai és iskolán kívüli sport, zene, tánc stb. elfoglaltságuk. Ezt a kihívást három gyerek anyjaként jól ismerem. Az én fiaim és lányom is az óvodától az érettségiig látogatta a Bécsi Magyar Iskolát. Őszintén bevallom, hogy bizony nem voltak mindig lelkesek, hogy a szabadidős foglalatosság helyett újra a távoli iskolába utazzanak, és ott még két tanórán fegyelmezetten és figyelmesen tanuljanak. Ehhez persze hozzájött a házi feladat is. Hiszen az eredményes előrehaladáshoz olvasásra, néhány nyelvtani feladat megoldására és egy-egy fogalmazás megírására is szükség van. Munkát jelentett ez mindannyiunknak, bizony kemény munkát. De megérte! Ma, amikor a legfiatalabb is kinőtt az iskolapadból, hálásak a következetességemért.

Ma már büszkék arra, hogy az anyjuk nyelvét nemcsak megértik, beszélnek, de írásban is tudják alkalmazni. Visszatekintve már nem tűnik nekik nagy áldozatnak a BMI-ben tanulással eltöltött idő. Utólag úgy tűnik nekik, mintha csak nyelvi játékokkal teltek volna el a tanórák. Ma már nagyon örülnek a BMI-ben szerzett életre szóló barátságoknak és legfőbb kincsüknek, a magyar nyelvnek.

Igen, bevallom, hogy büszke anya vagyok. De büszke vagyok a tanítványaimra is. Kiváltképpen két legrégebbi nőtt nagyon a szívemhez, hiszen öt évet nagy szorgalommal és sok vidámsággal töltöttünk együtt. A fentiekben leírtak alapján érthető, hogy nem minden családnak sikerül helytállni. Még nem voltak hatévesek a Gaál-ikrek, amikor a magyar nyelv betűit akarták megismerni. Barbara és Izabella külsőre nem hasonlítanak egymásra, de mindkettőjüknek vág esze, mint a borotva. Kezdetől fogva nagyon gyorsan rájöttek a különböző feladatok, gyakorlatok és nyelvi rejtvények nyitjára, és mindig szívesen és türelmesen segítettek társaiknak is.

A kedvenc játékuk az első osztályban a „Szócsapó“ volt, a második osztályban szívesen végezték a „Sétamásolást“, majd a dalos és körjátékok lettek a kedvencek. A negyedik osztályban a „Bla-bla-bla“ kreatív beszédfejlesztő gyakorlat volt a menő. Nagy meglepéssel gondolok vissza arra, hogy a házi feladataikat mindig pontosan és lelkiismeretesen készítették el. Pedig az olvasási és szövegértési gyakorlatok mellett egy-egy fogalmazás elkészítését is feladatul kapták. Humoros történeteikkel gyakran készítették bennünket mosolygásra és elismerő tapsra. Magától érthetődő volt az is, hogy minden BMI-programon aktívan részt vettek. A karácsonyi ünnepeinket Palikával, Lorával, Arthurral, Vandával, Nellivel, Lucával,

Attilával és a két csoportom más többi szorgos tagjával együtt verssel, dallal, bábdarabbal, mesejelenettel tarkították. Feltétlenül meg kell említenem, hogy a legutóbbi farsangon Grasser Palika kápráztatott el minket a különböző Rubik-kockák szélesebb kirakásával. Sokan emlékeznek ma is Barbara kitűnő „Didergő király“ alakítására is. Nem beszélve a „Verőfény szavalóversenyeken“ évről évre elért kitűnő teljesítményről. Izabella és Barbara rendszeresen fej-fej mellett szerezte meg az 1. és 2. díjat. Az ORF televíziós burgenlandi riporterei több alkalommal is készítették velük riportot a különböző BMI rendezvényeken.

Schneider Lisa

Baba-mama csevegő foglalkozás

A Baba-Mama csevegő egy igazi lélekformáló foglalkozás. Lélekemelő mind a babának, mind a mamának. A foglalkozás első részében sokat mondókázunk, dalolunk a picikkel, a második részben az anyucik kapnak lehetőséget egy kis csacsogásra, ismerkedésre. Kicserélhetjük élményeinket, kérdezhetünk a már tapasztaltabbaktól, vagy csak szimplán beszélgethetünk a minket éppen foglalkoztató témákról. A második részben se feledkezünk meg a babákról, egy nagy kosár játék köti majd le az ő figyelmüket is. Az együttlét, a közös játék és a

beszélgetés szorosabbra fűzi a köteléket a baba és a mama között. Új barátságok, új közösség alakul.

Csipogó délutánok zeneovi

A 'Csipogó délutánok' éneklős, zenés foglalkozás 3 év fölötti óvodásoknak Bécsben. Közösén dalolunk, mondókázunk, tapsolunk, játszunk, így fedezzük fel a hangok és ritmusok világát. Legfőbb cél a zenei készségfejlesztő foglalkozáson, hogy jól érezzük magunkat és örömmel zenéljünk együtt.

Óvoda

Az óvodai foglalkozásokon feladatunknak tekintjük a magyar nyelvi kifejezőképesség, a nyelvi kreativitás fejlesztését és a szókincs sokoldalú bővítését. Mindezt nyelvközpontú játékok, mondókák, dalok, mesék, mesejelenetek dramatizálása és bábozás segítségével érjük el. De ugyanennek a célnak a szolgálatába állítjuk a mozgásos játékokat, a rajzolást és a kézműves tevékenységeket is. Tematikánk a természethez, évszakokhoz, ünnepekhez kötődik, így a tapasztalat által jobban elmélyíthetjük az aktuális szókincsét.

Legyünk EGYÜTT
minden héten!

Iskolai előkészítő

5-7 évesek

Iskolaelőkészítő foglalkozásunkon elsősorban játékos tevékenységekbe ágyazva fejlesztjük a későbbi iskolai feladatok elvégzéséhez szükséges képességeket, pl. koncentráció, emlékezet, szem-kéz koordináció, térbeli-időbeli tájékozódás, logikus gondolkodás, eligazodás térben (tér-irányok), eligazodás a rész-egész viszonyában. Kicsit tornázunk, játszunk

és közben természetesen “tanulunk”. S mivel a legtöbb tevékenység valamennyi képesség fejlesztéséhez hozzájárul, ezért sok, általánosan fejlesztő hatású játék is része a programnak, amik közvetve segítik elő az írás, olvasás, számolás elsajátítását, pl. hajtogatás, mozaikkép készítése, kirakók, memorik, labirintusok, találós kérdések, szókitalálók.

Kétheti szombati foglalkozások

Csoportomba év elején 24 tanuló iratkozott be, három csoportba osztottuk őket életkoruk, nyelvismeretük alapján. A különböző iskolákból összekerült gyermekek között mindig nehezen alakul ki a közösségi élet. A foglalkozások előtti várakozás alatt beszélgetünk, játszunk, ismerkedünk egymással. Az együtt töltött idő rendje szoktatással elérhető. Fegyelmezési problémám nincs. A jó szándék igen jellemző a gyerekekre.

Változatos módszerek és munkaformák alkalmazásával teszem érdekesebbé a tanulást. Nagyon szeretik a játékos feladatokat, melyekben szinte nem is érzik a tudás megjelenését. Ráhangoló játékokkal kezdjük a foglalkozásokat, melyek után közösen dolgozunk, majd olyan feladatokat kapnak a tanulók, amelyeket segítség nélkül is meg tudnak oldani. Szívesen végzik a feladatokat, szükség esetén segítséget kérnek. Érdeklődésük sokoldalú. A foglalkozásokon az életkori sajátosságaikat, nyelvismeretüket tartom szem előtt.

Igyekszem odafigyelni a különbségekre, az eltérő igényekre, hogy ne érezze senki magát lemaradottnak, kevésbé tehetségesnek, ügyesnek.

A csoport megközelítően állandó létszámú, de lehetőség van működése

során új tagok bekapcsolódására.

A csoportban dolgozó egyének befolyásolják egymást, a másokkal való együttműködés tapasztalata hatást gyakorol minden egyénre, minden résztvevő magatartására.

A magyar nyelv és irodalom oktatás elsődleges célja a nyelvi kommunikációs képességek fejlesztése és az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátíttatása. Erre építve, ez által válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás. A magyar nyelv és irodalom oktatásának további fontos feladata a szóbeli és az írásbeli érintkezések önálló használatának elsajátíttatásához szükséges alapvető képességek fejlesztése, illetve a nyelvhasználat változatos, folyamatos gyakoroltatása.

A középpontba az olvasás-szövegértés és a helyes beszéd képességének fejlesztését helyezzük. A diákok különféle szinten birtokolják és használják a magyar nyelvet. Ezért első feladat a változatos és egyre magasabb szinten történő gyakoroltatás a különféle kommunikációs helyzetekben. A játékos gyakorlatok lehetőséget teremtenek a nyelvi tudatosság, a másik megértésének igényére, a képességek fejlesztésére.

E fejlesztési folyamatra épül majd a továbbiakban a magyar nyelvi és az irodalmi kultúra megismertetése. Az irodalmi nevelés elsődleges feladata az olvasás megszerettetése, az olvasási kedv felkeltése és megerősítése. Az irodalmi műveltség megalapozásához a szövegolvasáshoz kapcsolódó szövegelemző és értelmező együtt gondolkodás, a saját gondolatok kifejtése, egymás véleményének megismerése, valamint az irodalmi művekkel kapcsolatos tapasztalatszerzés nyit utat. Fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása szövegalkotó feladatokkal. Az írás-helyesírás tanításának célja az életkornak megfelelő írástechnika kialakítása a helyesség igényével.

Kiss Ágnes

Példaképek Rendkívüli tanítványok

Minden iskolában fontos, hogy a diák ne csak életkorának, de képességeinek megfelelő fejlesztésben részesüljön. A mi Magyar Iskolánkban ez az oktatás alapköve. Maga a tananyag kiválasztása a gyerekek magyar nyelvi

tapasztalatainak és tudásának a függvénye. A csoportjaink igen vegyes összetételűek. Hiszen nemcsak magyar anyanyelvű szülők gyerekei járnak hozzánk, hanem vegyes házasságból származók is. Itt külön meg kell említeni,

hogy nem ritka eset, hogy egy család otthon több nyelven is beszél. Így például Spazschenko Iboja (a neve így írandó helyesen) édesanyja kárpátaljai magyar és édesapja orosz. Ebből adódóan a család első nyelve az orosz, a második a német és a magyar nyelv a harmadik helyen áll. Iboja két éve tanulja nálunk nagy szorgalommal és lelkesedéssel a magyart nyelvet. Pokorny Sara már öt éve szorgalmas tanuló. Amikor elkezdett hozzánk járni az óvodába, magyarul szinte egy szót sem értett. A szülei német anyanyelvűek, akiknek a magyar nyelv és kultúra iránti érdeklődése és szeretete a kislányukra, Sáríkára is ráragadt. Sara kérte elejétől fogva, hogy Sáríkáknak szólítsuk. Az óvodai foglalkozásainkon nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta a dalainkat, verseinket és mondókáinkat és egyre bátrabban szólalt meg magyarul. Az óvodából kinőve a lelkesedése nem lankadt. Először csak a szombati

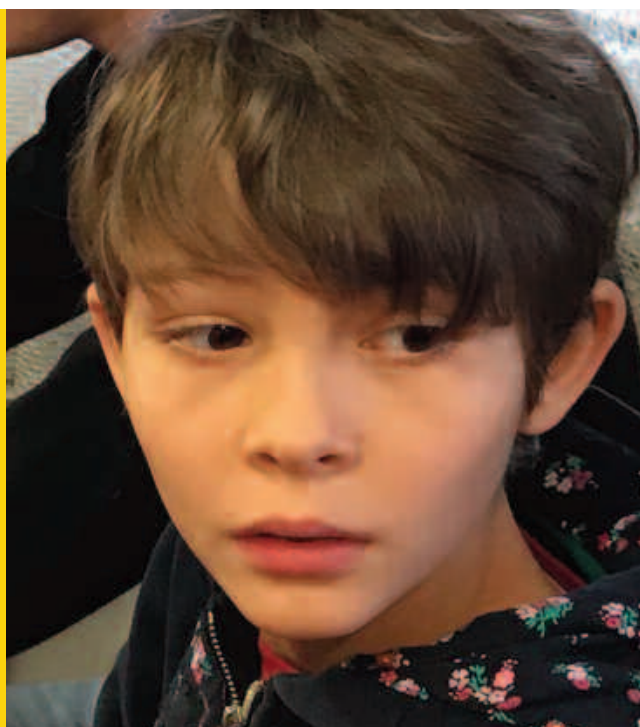
magyarórákat látogatta, ahol Kiss Ágnes kolléganőtől testre szabott gyakorlatokat kapott. 2014 tavaszán végre beindult egy Magyar mint idegennyelv csoport. Ettől kezdve mindkét foglalkozást szorgalmasan látogatja. A mi Sáríkáknak még ez sem volt elég. Két alkalommal töltött fél tanévet Magyarországon, hogy egy kis falusi iskolában intenzíven elmerüljön a magyar nyelvben. Ott rövid idő alatt beilleszkedett az osztály és a falu közösségébe, és kiváló tanulmányi eredménnyel tért vissza Bécsbe. Ebben az időben csak a Verőfény szavalóversenyünkre jött haza, ahol nagy magabiztossággal mondta el Szabó Lőrinc: Lóci és a számok című versét, amellyel nagy sikert aratott.

Kedves Sáríka!

Szívből gratulálok a helytállásodhoz és a sikeres tanulmányi eredményedhez. Nagyon büszke vagyok rád! Kívánom, hogy továbbra is maradj bátor, szorgalmas és célratörő, hogy az álmaidat megvalósítsd. Sok sikert!

**Sok szeretettel,
a BMI tanítónénid,
Lisa**

Verőfény

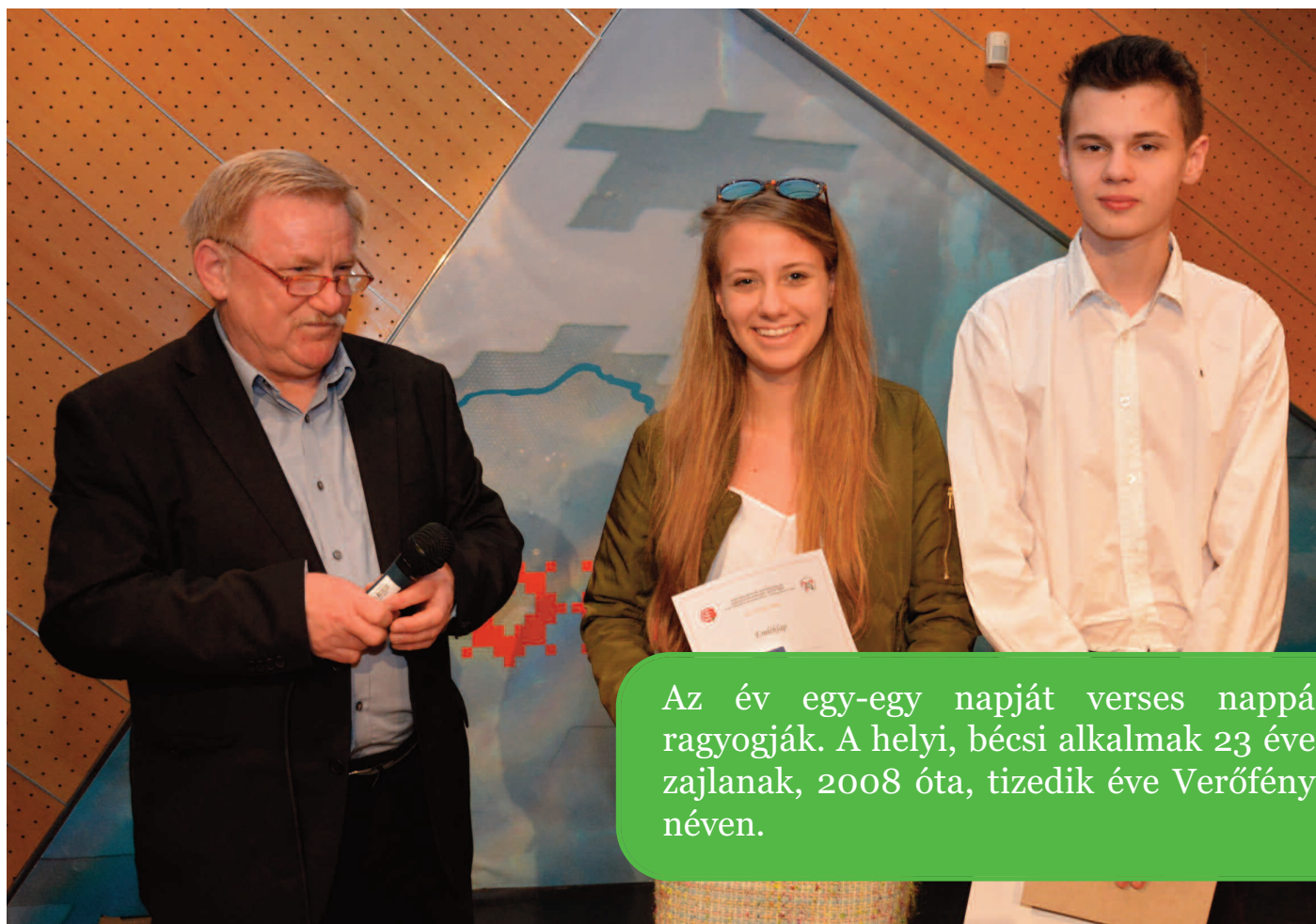
A kimondott szó ereje hatalmas. Az emberi tapasztalatgyűjtés hullámozásában folyamatosan, újra meg újra beigazolódik az ősi igazság. (Nem véletlen, hogy a kimondott szóba vetett hit a biblikus régmúltban gyökerezik.) Minden jó és minden alacsony szándékban fogant szó kifejti hatását, beavatkozik a világ menetébe: „így lesz a világ halhatatlan”.

Szüleik szeretetében nagyra nőző gyermekeink naponta tanulják, gyakorolják ezt a hatalmat. Lépésről lépésre, napról napra, szóról szóra veszik egyre jobban birtokukba az élet

legszelídebb hatalmát. Anyanyelvüket, anyanyelvünket.

A nemzeti, a magyar országhatárokon kívül élő, a nyugati diaszpórába (a szórtságba) került fiatalok nagy része megtalálja a hétvégi iskolát, ahol magyarul szólnak hozzá, ahol nem engedik elfelejteni szülei nyelvét. A nagyvilág legtöbb szórányiskolájában él még a „rég”, a hagyományörző szemlélet: az emlékezet-fejlesztés, legközönségesebb, egész életre szóló formájában: a verstanításban, verstanulásban.

Az év egy-egy napját verses nappá ragyogják. A helyi, bécsi alkalmak 23 éve zajlanak, 2008 óta, tizedik éve Verőfény néven.

A „kívülről fújni” jelszava pedig, ha versenyszellemmel társul, csodákra képes. Fényesen szertesugárzó délelőttöket, délutánokat teremtenek egy-két órára az Európa- és világszerte helységeként megszervezett szavaló-, versmondó versenyek.

„A hiteles mondat lényegre tör. – És a jövő versenyeinek ezt a hitelességet kell sugallniuk” – hirdette a BMI 20. évfordulóján két mondat a Verőfény műsora előtt tisztelegve. Hol többen, hol kevesebben vettek részt rajta, de a tíz évforduló kapcsán immár tíz költő neve köré szerveződött: Áprily Lajos, Kányádi Sándor, Weöres Sándor, Babits Mihály, Juhász Gyula, Jékely Zoltán, Váci Mihály, Tamkó Sirató Károly, Reményik

Sándor és Arany János arcvonásai, arcéle köré.

A jövő, a folytatás, a következő tíz év változatlanul a versek tanúbizonyságában körvonalazódik:

**Szereti a világ, ha újraköltik:
hisz objektív valósággá válik az
újraköltés is -:
így lesz a világ halhatatlan.
Mit számít a Te, az Ő, az én
halhatatlanságom -
egyedül küzdelmünk számít az
egyetemes megmaradásért.**

(Szilágyi Domokos)

Nem a tűnő mának

A Bécsi Magyar Iskola tanárainak
és diákjainak

Talán növénytan óra volt, amikor gunyorosan a diófát ültető öregemberrel kezdett példálózni a Mester (iskolaigazgató). Gunyorosan, mert úgy vélte, az embernek idejekorán kell elvégeznie dolgait. Mit ért késői elhatározásával, hiszen feltehetőleg nem ehetett már a fa terméséből. Aligha gondolhatta a Mester, mennyire megfogott példálózása, különösen, amint mintegy az öregember elhatározásából úgy következett: nem magának, hanem unokáinak ültette a fát.

Tanulságos történet a maga nemében, mert egyrészt intette az életre készülő tanulókat, másrészt akaratlanul is azt a tanulságot lehet leszűrni belőle, különösen a jövőre gondolva: sohasem késő cselekedni. Bölcs ember volt az öregapa (nagyapa), mert előre gondolt, arra az időre, aminek ő ugyan már nem lesz részese, de annál fontosabb volt a fiatalok számára előkészíteni a jövőt.

Számunkra nem csak találó, de egyenesen biztató is ez a példálózás, különösen abban az értelemben, hogy bármit cselekszünk, ne önmagunkért, hanem másokért tegyük.

A Bécsi Magyar Iskola három évtizede hasonló módon elgondokoztatóan tanulságos, különösen abban a tekintetben, hogy az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége alapításával a jelen

kilátástalanságából olyan jövőbe akartuk elindítani az ausztriai magyarokat, ami kezdetben csupán szándék, igaz, erős elhatározással, hittel átított szándék volt. Nem voltunk tekintettel arra, kalmár módon mik az esélyek, sokkal inkább arra gondoltunk, mik azok a szükségszerű eszközök, amiknek

igénybevételével egyengethetjük az utat. Egészen józan megfontolással inkább el kellett volna állnunk szándékunktól, aztán bebizonyosodott, van valami titkos felhajtóerő, ami átsegít a nehézségeken, a csüggedésen, amikor a reménytelenséggel szembeszállva kell lépnünk.

Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége érdekképviselőként alapszabályaiban három súlypontban mondja ki célkitűzését :

az ausztriai magyarok érdekeinek érvényesítése,
a tagegyesületek tevékenységének egybehangolása,
a tagegyesületek egyenkénti teherbíró képességét meghaladó feladatok központi megszervezése, irányítása és megvalósítása.

Ezek többek között az oktatás, kiadói és sajtó-tevékenység, magyar kulturális intézet.

Ezek a pontok, nevezetesen anyelvoktatásra vonatkozó elképzelések

az 1980. február 9-i induláskor már megfogalmazódtak, mégis közel nyolc évet kellett várni ahhoz, míg a »Bécsi Magyar Iskola« beindításához kedvező körülmények alakultak ki. Dr. Hegedűs Jánostól származik az elnevezés, aki feleségével, Ilonával Bécsbe költözve sikerrel lendült munkába 1987. szeptemberében. Többszöri visszaesés ellenére mi sem bizonyítja jobban a vállalkozás életképességét, mint hogy három évtized beteltével egészen természetes az iskola továbbvitele. A legutóbbi hullámvölgyben az iskolától még nevét is el akarták orozni, melynek elhárítására meg kellett védenünk a szabadalmi hivatalnál (Patentamt). Nagyon ide kívánczik a 2011/12-es válság tényszerű leírása, amikor még ügyvédet is kellett fogadnunk a válság kezelésére. Az akkori meghasonlásra jellemzően megértés helyett egyesek elítélték a Központi Szövetség lépését, azzal érvelve, nem lehet az, hogy magyar szervezet másik magyar szervezettel pereskedik, tehát még a védekezés, a helyzet tisztázásának jogát is el akarták vitatni a Központi Szövetségtől. Ma mégis a hála és köszönet hangján szólalunk meg azok felé, akik megértették és felkarolták szándékunkat. Köszönet illeti azokat a pedagógusokat, akik kitartottak mellettünk és továbbra is vállalták a gyermekek és fiatalok oktatását, a szülőket, akik gondoskodtak és gondoskodnak arról, hogy gyermekeik magyar oktatásban részesüljenek. Hálával őrizzük Dr. Pálffy András emlékét, aki támogatásával lehetővé tette saját helyiség bérlését és a Hegedűs házaspár szerény

tiszteletdíjának fedezését.

Fontos állomás volt a Központi Szövetség életében a népcsoportkénti elismerés (1993), mert ennek következtében a Kancellária, majd az Oktatásügyi Minisztérium évi támogatása révén sikerült biztosítanunk a pedagógusok fizetését. Hasonló módon köszönet illeti az Illyés Közalapítványt, majd ennek megszűntével a magyar kormányok segítségét. Bebizonyosodott ugyanis, hogy a szükséges anyagi háttér nélkül még középtávon sem lehet fenntartani és működtetni olyan intézményeket, amiknek színvonala csakis avatott szakemberek bevonásával lehetséges. Bár egyesek szerint vitatható az anyagi »javadalmazás« erkölcsi megindoklása, senkitől sem várható el, hogy szabadideje, ill. magánélete rovására, minden ellenszolgáltatás nélkül, kizárólag idealisztikus megfontolásból folyamatosan vállalja történetesen a magyartanítást.

Mindamellettsanyargató hozzáállás az, ha bárkinek a vállalatban nincs más indítéka, mint pénzkereseti lehetőség. A mi esetünkben ezt nem lehet elég gyakran és kellőképpen hangsúlyozni, hozzátevéa szülők felzárkózását. Nagyon féloldalú dolog az, amikor nem fektetünk kellő hangsúlyt a »tandíjakra«, nemde mindenekelőtt a szülők érdeke, hogy anyagilag hozzájáruljanak a Bécsi Magyar Iskola fenntartásához.

Tudjuk, és erre ismételten fel kell hívni a figyelmet: a magyar nyelvű oktatás nem merülhet ki a pusztá óradadásból. A nyelvtanulás mellett legalább ennyire fontos a tudatképzés:

a szavakkal, mondatokkal milyen tartalmakat közvetítenek a pedagógusok a tanulóknak. Nem hanyagolható el a közösséggé nevelés. Ha a jövőre gondolunk, nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy az évek folyamán erősödniük kell azoknak a kapcsolatoknak, amik a tanulókat és a szülőket egyaránt összetartják. Ezért fontosak a különböző iskolai ünnepélyek, megemlékezések, az iskolakirándulások. A diákok bevonása a felnőttek rendezvényeibe. Felemelő, amikor a Bécsi Magyar Iskola diákjai közreműködnek az egyes évfordulók megünneplésében. A szűkebb kereteken túlmutatnak az évenként Verőfény névvel megrendezett szavalóversenyek. Mindez arra jó, hogy ne szakadjanak meg a kötelékek: a diákok a Bécsi Magyar Iskolából való kiválás után is maradjanak egyben, hiszen a közösségképzés egyik legfontosabbika a baráti kapcsolatok ápolása. Csakis úgy alkothatunk természetes közösséget, ha nem csupán a rendezvényeken közönségként találkozunk, hanem a mindennapi életben is tudunk egymásról, megosszuk egymással örömeinket és bánatunkat. A fiatalok tudják és érezzék, nem elvont fogalmak, hanem a gyakorlatban is az együvé tartozás, magyarságunk közös megélése és ápolása igazolja célkitűzéseink helyességét, ami pótolhatatlan jóérzéssel tölt el mindnyájunkat.

Tanuljunk meg véletlen vagy kényszerközösségek helyett szeretetközösségként élményszerűen találkozni és együtt lenni. Örüljünk egymás sikerének, ne legyünk

féltékenyek, ne irigykedjünk egymásra. Csupa olyan »kellék«, tényező, ami értelmessé teszi magyar életünket itt, Ausztriában, de bárhol a világon, ahol – ha egyáltalán – legfeljebb szórványként tartanak minket nyilván.

A Bécsi Magyar Iskola egyben az élet iskolája is, betartva a latin mondást, non scolae, sed vitae discimus – nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk. Ilyen töltettel lehet és kell foglalkozni és foglalkoztatni a magyar irodalommal, ami egyrészt nyelvünk szépségét, gazdagságát hordozza, másrészt nevelő és megtartó tudat- és érzelmvilágot tartalmaz. Amikor nyelvünk zeneiségét emlegetjük, legyünk tekintettel a tananyagra, ami nem egy vonatkozásban gondolkodásunk, lelkiületünk sava, bors. Az első magyar költőt, Ballassi Bálintot (1551–1594) kimelve vessük emlékezetünkbe, mit jelentett a török hódoltság, a vallási megosztottság idején megírni A végek dicséretét, akik életükkel és vérükkel áldoztak népnek és hazának.

*Az jó hírért névért
S az szép tisztességért
Ők mindent hátra hadnak,
Emberségről példát,
Vitézségről formát
Mindeneknek ők adnak,
Midőn, mint jó rárók,
mezőn széjjel járók,
Vagdalkoznak s futtatnak.*

A példamutató emberség olyan erkölcsi érték, amely mindenütt, minden időben helytálló, időszerű. Mennyire tanulságos, amikor közel háromévszázad után Arany János

(1817–1882) kimondottan az ifjúság felé fogalmazza meg Domokos napra c. versében ugyanezen magatartás, lelkiület nemesítő erejét :

*Nemes önbizalom, de ne az
önhittség,
Rúgói lelkedet nagy célra
feszítsék :
Legnagyobb cél pedig, itt e
földi létben,
Ember lenni mindég,
minden körülményben.*

teremjen gyümölcsöt, a gyermekeknek, ifjaknak legyen miből táplálkozniuk.

A ma csemetéi legyenek ausztriai magyar jövőnk hordozói.

Deák Ernő

Miután ezen gondolatok nemcsak megfogalmazódtak bennem, de írásba is foglaltam őket, egyfajta szégyenlős érzés fogott el: ugyan, illik-e még manapság ilyen meggyőződéssel kiállni az ifjúság elé? Naponként változó divatáramlatok sodrában nem túlságosan dohos szagú, ódon zengésű igék ezek? Ki fogja fel, s teszi magáévá őket? Nem jobb, mindenesetre kényelmesebb minden ellenállás nélkül sodródni a változások özönében, mígnem azt sem tudjuk, kik vagyunk, hova tartozunk, mi köt minket történetesen a magyarnak nevezett nyelvhez és kultúrához? Válaszként csak annyit érdemes megjegyezni, a példamutató emberség évszázadokon át jelzi az utat, amin kitartóan és következetesen érdemes járni, mert ugyan eltévedhetünk bármikor, de nem feledve a célt visszatalálunk és haladhatunk tovább.

Visszatérve a bevezető példázathoz, bizony faültetés a Bécsi Magyar Iskola, az alapítóknak azzal a tanulssággal, hogy nem önmaguknak s nem a tűnő mának hozták létre, hanem a jövő nemzedékeknek ültették el, hogy

tanárok

30 éves a

Bécsi Magyar

Iskola

Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége
Zentralverband Ungarischer Vereine und Organisationen in Österreich

BÉCSI MAGYAR ISKOLA®
WIENER UNGARISCHE SCHULE

A-1010 Wien, Schwedenplatz 2/I/9.

